

Merja Vuori

23.3.2016

Eduskunnan talousvaliokunta
TaV@eduskunta.fi

HE 20/2016 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi räjähteiden vaatimustenmukaisuudesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Eduskunnan talousvaliokunta on pyytänyt Kemianteollisuus ry:n lausuntoa hallituksen esityksestä laiksi räjähteiden vaatimustenmukaisuudesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi.

Kemianteollisuus ry pitää hyvinä uuden lainsäädäntökehiksen (*NLF, New Legislative Framework*) tavoitteita: tuotteiden yhtenäistä ja tehokasta sääntelyä, kaupan esteiden poistamista sekä ihmisten terveyden, turvallisuuden ja ympäristönsuojelun edistämistä. Kyseessä on lainsäädäntö-tekniinen uudistus, jonka tarkoituksena ei ole muuttaa tai lisätä talouden toimijoiden hallinnollisia velvoitteita.

Talouden toimijoiden velvollisuudet ja vastuut toimijaketjussa on siviiliräjähdedirektiivissä mukautettu NLF -päätökseen korostaen näin valmistajan ensisijaista vastuuta tuotteen vaatimustenmukaisuuden varmistamisessa. Kemianteollisuus ry pitää tärkeänä, että vaatimustenmukaisuuden arviointi kuuluisi edelleen yksinomaan valmistajan velvollisuuksiin.

Kemianteollisuus ry pitää samoin hyvänä ratkaisuna, että ehdotetun lain valvontaviranomaisena olisi Turvallisuus- ja kemikaalivirasto, joka toimii nykyisinkin vastaavien räjähteiden markkinavalvontaviranomaisena kemikaaliturvallisuuslain perusteella.

Seuraavassa vielä joitakin huomiota ja tarkennuksia erillisiin pykäliin:

Luku 2, 8 § Valmistajan velvollisuus varmistaa räjähteiden vaatimustenmukaisuus

1 momentissa säädettäisiin, että ennen räjähteen saattamista markkinoille tai käyttämistä sitä omiin tarkoituksiinsa valmistajan olisi varmistettava, että se on suunniteltu ja valmistettu ehdotetussa laissa säädettyjen olennaisten turvallisuusvaatimusten mukaisesti. Kemianteollisuus ry ehdottaa, että ilmaisu *omiin tarkoituksiin käyttämisestä* tarkennetaan epäselvyyksien välttämiseksi.

Arviointimenettelystä ja eri toimijoiden rooleista on säädetty tarkemmin siviiliräjähdedirektiivin liitteessä III. Tähän on viitattu vain perusteluissa. Arviointimenettely ja sen toimijoiden roolit on syytä Kemianteollisuus ry:n mielestä kirjata valtioneuvoston asetukseen tai sen liitteeseen.

Kemianteollisuus ry pitää tarkastusmenettelyjen osalta tärkeänä joustavaa, resurssitehokasta menettelyä. Mikäli ilmoitettu laitos on testien tekijä, se voisi tehdä vaatimustenmukaisuuden arvioinnin testit valmistajan laitteilla ja valmistajan tiloissa ja käyttää siihen valmistajan henkilöstöä. Tätä ei liene rajattu menettelyjen ulkopuolelle.

Merja Vuori

23.3.2016

Luku 2 16 § Valmistajan velvollisuuksien soveltaminen maahantuojaan ja jakelijaan.

Pykälässä säädettäisiin valmistajan velvollisuuksien soveltamisesta maahantuojaan ja jakelijaan. Kyseessä on uusi vaatimus, joka perustuisi siviiliräjähdedirektiivin 9 artiklaan.

Pykälässä säädettäisiin, että maahantuojalla ja jakelijalla olisi valmistajan velvollisuudet silloin, kun ne saattavat räjähteen markkinoille omalla nimellään tai tavaramerkillään taikka jos ne muuttavat jo markkinoille saatettua räjähdettä tavalla, joka voi vaikuttaa ehdotetun lain vaatimusten täyttymiseen.

Kemianteollisuus ry pitää tärkeänä, että pykälää selvennetään ja velvollisuuksia täsmennetään. Pykälässä tai ainakin sen perusteluissa olisi syytä todeta, että maahantuojalla tarkoitetaan tuontia unionin alueelle. Myös jakelijan velvollisuuksia on syytä täsmentää. Velvollisuuksiin kuuluisi varmistaa, että vaatimuksenmukaisuus on arvioitu lain mukaisella tavalla. Vaatimuksenmukaisuuden arviointia ja ominaisuuksien testaamista ei ole syytä vaatia muuten kuin tapauksissa, joissa räjähdettä on muutettu tavalla, jotka voivat vaikuttaa lain vaatimusten täyttymiseen.

Luku 3, 25 § Voimaantulo

Direktiivin siirtymäsäännöksissä on säädetty, että jäsenvaltiot eivät saa estää sellaisten räjähteiden asettamista markkinoille, jotka ovat vuonna 1993 annetun räjähdedirektiivin mukaisia ja jotka on saatettu markkinoille ennen 20. päivää huhtikuuta 2016. Kemianteollisuus ry pitää tärkeänä siirtymäsäännökseen kirjattua periaatetta, että aiemman direktiivin nojalla myönnetty todistukset ovat voimassa myös tämän uuden siviiliräjähdedirektiivin nojalla.

Lisätietoja: Johtava asiantuntija Merja Vuori, Kemianteollisuus ry, GSM 040 730 1932.